

Dz.U.98.21.94

1998.09.01	zm.	Dz.U.98.113.717	art. 5
1999.01.01	zm.	Dz.U.98.106.668	art. 31
2000.01.01	zm.	Dz.U.99.99.1152	art. 1
2000.04.06	zm.	Dz.U.00.19.239	art. 2
2001.01.01	zm.	Dz.U.00.43.489	art. 39
	zm.	Dz.U.00.107.1127	art. 1
2001.03.30	zm.	Dz.U.00.120.1268	art. 17
2001.05.01	zm.	Dz.U.01.28.301	art. 1
2001.05.26	zm.	Dz.U.01.52.538	art. 1
	zm.	Dz.U.01.99.1075	art. 1
2002.01.01	zm.	Dz.U.01.128.1405	art. 1
2002.01.13	zm.	Dz.U.01.154.1805	art. 1
2002.02.15	zm.	Dz.U.01.11.84	art. 41
2002.06.29	zm.	Dz.U.02.74.676	art. 159
2002.09.01	zm.	Dz.U.01.111.1194	art. 5
2002.11.26	zm.wyn.z	Dz.U.02.196.1660	ogólne
2002.11.29	zm.	Dz.U.02.135.1146	art. 1, art. 6
2003.01.01	zm.	Dz.U.01.123.1354	art. 37
	zm.	Dz.U.02.135.1146	art. 1, art. 6
	zm.	Dz.U.02.199.1673	art. 39
	zm.	Dz.U.02.200.1679	art. 11
2004.01.01	zm.	Dz.U.03.166.1608	art. 29
	zm.	Dz.U.03.213.2081	art. 1
2004.05.01	zm.	Dz.U.01.128.1405	art. 1
	zm.	Dz.U.02.135.1146	art. 1, art. 6
	zm.	Dz.U.03.213.2081	art. 1
	zm.	Dz.U.04.96.959	art. 3
2004.06.01	zm.	Dz.U.04.99.1001	art. 126
	zm.	Dz.U.04.120.1252	art. 13
2004.11.23	zm.	Dz.U.04.240.2407	art. 2
2005.02.08	zm.	Dz.U.05.10.71	art. 2
2005.04.25	zm.wyn.z	Dz.U.05.68.610	ogólne
2005.06.01	zm.	Dz.U.05.86.732	art. 21
2006.03.02	zm.	Dz.U.05.167.1398	art. 127
2006.07.24	zm.	Dz.U.06.104.708	art. 146
2006.08.05	zm.	Dz.U.06.133.935	art. 3
2006.10.01	zm.	Dz.U.06.104.711	art. 10
2006.11.30	zm.	Dz.U.06.217.1587	art. 1
2006.12.19	zm.	Dz.U.06.221.1615	art. 1
2007.04.26	zm.	Dz.U.07.64.426	art. 2
2007.07.01	zm.	Dz.U.07.89.589	art. 95
2007.10.16	zm.	Dz.U.07.181.1288	art. 1
2007.10.26	zm.	Dz.U.07.176.1239	art. 1
2007.12.03	zm.wyn.z	Dz.U.07.225.1672	ogólne

USTAWA

z dnia 26 czerwca 1974 r.

Kodeks pracy.¹⁾

(tekst jednolity)

DZIAŁ PIĄTY

ODPOWIEDZIALNOŚĆ MATERIALNA PRACOWNIKÓW

Rozdział I

Odpowiedzialność pracownika za szkodę wyrządzoną pracodawcy

Art. 114. Pracownik, który wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych ze swej winy wyrządził pracodawcy szkodę, ponosi odpowiedzialność materialną według zasad określonych w przepisach niniejszego rozdziału.

Art. 115. Pracownik ponosi odpowiedzialność za szkodę w granicach rzeczywistej straty poniesionej przez pracodawcę i tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego wynikła szkoda.

Art. 116. Pracodawca jest obowiązany wykazać okoliczności uzasadniające odpowiedzialność pracownika oraz wysokość powstałej szkody.

Art. 117. § 1. Pracownik nie ponosi odpowiedzialności za szkodę w takim zakresie, w jakim pracodawca lub inna osoba przyczyniły się do jej powstania albo zwiększenia.

§ 2. Pracownik nie ponosi ryzyka związanego z działalnością pracodawcy, a w szczególności nie odpowiada za szkodę wynikłą w związku z działaniem w granicach dopuszczalnego ryzyka.

§ 3. (skreślony).

Art. 118. W razie wyrządzenia szkody przez kilku pracowników każdy z nich ponosi odpowiedzialność za część szkody stosownie do przyczynienia się do niej i stopnia winy. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie stopnia winy i przyczynienia się poszczególnych pracowników do powstania szkody, odpowiadają oni w częściach równych.

Art. 119. Odszkodowanie ustala się w wysokości wyrządzonej szkody, jednak nie może ono przewyższać kwoty trzymiesięcznego wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu wyrządzenia szkody.

Art. 120. § 1. W razie wyrządzenia przez pracownika przy wykonywaniu przez niego obowiązków pracowniczych szkody osobie trzeciej, zobowiązany do naprawienia szkody jest wyłącznie pracodawca.

§ 2. Wobec pracodawcy, który naprawił szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, pracownik ponosi odpowiedzialność przewidzianą w przepisach niniejszego rozdziału.

Art. 121. § 1. Jeżeli naprawienie szkody następuje na podstawie ugody pomiędzy pracodawcą i pracownikiem, wysokość odszkodowania może być obniżona, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy, a w szczególności stopnia winy pracownika i jego stosunku do obowiązków pracowniczych.

§ 2. Przy uwzględnieniu okoliczności wymienionych w § 1 wysokość odszkodowania może być także obniżona przez sąd pracy; dotyczy to również przypadku, gdy naprawienie szkody następuje na podstawie ugody sądowej.

Art. 121¹. § 1. W razie niewykonania ugody przez pracownika, podlega ona wykonaniu w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, po nadaniu jej klauzuli wykonalności przez sąd pracy.

§ 2. Sąd pracy odmówi nadania klauzuli wykonalności ugodzie, jeżeli ustali, że jest ona sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego.

Art. 122. Jeżeli pracownik umyślnie wyrządził szkodę, jest obowiązany do jej naprawienia w pełnej wysokości.

Art. 123. (skreślony).

Rozdział II

Odpowiedzialność za mienie powierzone pracownikowi

Art. 124. § 1. Pracownik, któremu powierzono z obowiązkiem zwrotu albo do wyliczenia się:

- 1) pieniądze, papiery wartościowe lub kosztowności,
- 2) narzędzia i instrumenty lub podobne przedmioty, a także środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze,

odpowiada w pełnej wysokości za szkodę powstałą w tym mieniu.

§ 2. Pracownik odpowiada w pełnej wysokości również za szkodę w mieniu innym niż wymienione w § 1, powierzonym mu z obowiązkiem zwrotu albo do wyliczenia się.

§ 3. Od odpowiedzialności określonej w § 1 i 2 pracownik może się uwolnić, jeżeli wykaże, że szkoda powstała z przyczyn od niego niezależnych, a w szczególności wskutek niezapewnienia przez pracodawcę warunków umożliwiających zabezpieczenie powierzonego mienia.

Art. 125. § 1. Na zasadach określonych w art. 124 pracownicy mogą przyjąć wspólną odpowiedzialność materialną za mienie powierzone im łącznie z obowiązkiem wyliczenia się. Podstawą łącznego powierzenia mienia jest umowa o współodpowiedzialności materialnej, zawarta na piśmie przez pracowników z pracodawcą.

§ 2. Pracownicy ponoszący wspólną odpowiedzialność materialną odpowiadają w częściach określonych w umowie. Jednakże w razie ustalenia, że szkoda w całości lub w części została spowodowana przez niektórych pracowników, za całość szkody lub za stosowną jej część odpowiadają tylko sprawcy szkody.

Art. 126. § 1. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia zakres i szczegółowe zasady stosowania przepisów art. 125 oraz tryb łącznego powierzenia mienia.

§ 2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może określić warunki odpowiedzialności za szkodę w mieniu, o którym mowa w art. 124 § 2 i w art. 125:

- 1) w ograniczonej wysokości, ustalonej tym rozporządzeniem,
- 2) na zasadach przewidzianych w art. 114-116 i 118.

Art. 127. Do odpowiedzialności określonej w art. 124-126 stosuje się odpowiednio przepisy art. 117, 121, 121¹ i 122.